

**Tytuł: Martwicze zapalenie siatkówki w przebiegu toczenia
rumieniowatego układowego**

Autorzy: dr Martyna Tomczyk-Socha, dr n. med. Anna Turno-Kręcicka

Afilacja: Katedra i Klinika Okulistyki, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Zapalenie siatkówki w przebiegu toczenia rumieniowatego układowego jest bardzo rzadkim i poważnym powikłaniem choroby podstawowej. Do martwiczych herpetycznych zapaleń siatkówki zaliczamy ostrą martwicę siatkówki (ARN) i postępującą zewnętrzną martwicę siatkówki (PORN). Obie choroby mogą być spowodowane przez ten sam czynnik etiologiczny oraz mają podobne objawy kliniczne.

Ostra martwica siatkówki jest diagnozowana przeważnie u osób immunokompetentnych. Czynnikiem wywołującym chorobę są herpeswirusy, głównie Varicella zoster virus (VZV) oraz Herpes simplex virus typ 1 lub 2.

Postępująca zewnętrzna martwica siatkówki jest bardzo ciężką postacią zapalenia, która występuje niemal wyłącznie u pacjentów w zaawansowanym stadium zespołu nabytego niedoboru odporności (AIDS). Opisano tylko kilka przypadków PORN na świecie u osób HIV negatywnych. Czynnikiem etiologicznym jest VZV.

W diagnostyce różnicowej bierze się przede wszystkim pod uwagę bardzo szybkie szerzenie się zmian z zajęciem plamki (PORN), odczyn zapalny komory ciała szklistego i ból oka (ARN) oraz status immunologiczny pacjenta.

Prezentujemy przypadek HIV negatywnej pacjentki, chorującej od 2001 roku na toczenia rumieniowatego układowego, u której po 10 latach trwania choroby zdiagnozowano toczniowe zapalenie nerek i włączono do leczenia mykofenolan mofetylu (MMF). Po 14 miesiącach od wprowadzenia MMF do terapii wystąpiły objawy herpetycznej martwicy siatkówki. Mimo ujemnego wyniku HIV oraz występującego niewielkiego wysięku do komory ciała szklistego, schorzenie ostatecznie zostało zaklasyfikowane jako PORN.

Zaobserwowany przebieg choroby i występujące u pacjentki objawy potwierdzają hipotezę zaobserwowaną przez Lim i innych autorów, że u pacjentów HIV negatywnych objawy martwicy siatkówki mogą mieć formę pośrednią pomiędzy PORN a ARN i różnić się w zależności od stanu immunologicznego pacjenta.

Grupa tematyczna: choroby siatkówki